

DBAJ o zdrowie

DNA mówi o nas wiele

Instytut Genetyki Sądowej, al. Mickiewicza 3/4, Bydgoszcz, tel. 52 345 84 69, 605 612 886, 801 580 800

DBAJ O ZDROWIE

Płeć ustalana po poronieniu

Podstawą do ubiegania się o urlop z tytułu poronienia jest akt urodzenia z informacją o martwym narodzeniu lub akcie zgonu. Według obecnego prawa każde dziecko które urodzi się w wyniku poronienia może być zarejestrowane w USC i pochowane. Do uzyskania powyższych dokumentów należy jednak określić płeć dziecka. W takich wypadkach nie zawsze możliwe jest wskazanie płci płodu przez lekarza. Wówczas jedyną możliwością stanowi wykonanie badań genetycznych. Tego typu badania wykonać można w Instytucie Genetyki Sądowej.

Wiedza i doświadczenie

Instytut Genetyki Sądowej, działający od 2005 roku, wykonuje badania genetyczne na potrzeby organów procesowych (sądów, prokuratury), policji oraz osób indywidualnych i instytucji w zakresie identyfikacji, badania śladów biologicznych a także ustalania ojcostwa i pokrewieństwa. Trzon zespołu IGS tworzą eksperci genetyki sądowej. Instytut Genetyki Sądowej prowadzi badania nakładowe skupiające się na rozwinięciu narzędzi genetycznej identyfikacji i ustalania pokrewieństwa człowieka oraz innych organizmów: roślin, zwierząt a także drobnoustrojów.

Nowoczesne metody analiz

Laboratorium Instytutu Genetyki Sądowej w Bydgoszczy jest nowoczesnym laboratorium genetyki molekularnej, pozwalającym na przeprowadzenie nawet najbardziej wyfinansowanych badań w dziedzinie identyfikacji genetycznej. Dumą Instytutu Genetyki Sądowej jest fakt, że jako jeden z nielicznych ośrodków badań DNA w Polsce, wykorzystuje standardowo technologie automatycznej analizy DNA, w oparciu o najnowocześniejsze stacje robocze. Technologia ta zapewnia niezrównaną jakość i niezawodność, poprzez zachowanie surowców precyzji postępowania z próbkami DNA, zgodnie z najwyższymi zasadami kontroli jakości.

FOT. TOMASZ CZACHOROWSKI

Nie tylko testy na ojcostwo

Geny, które człowiek dziedziczy po rodzicach, niosą w sobie wiele cennych informacji

DOROTA KOWALEWSKA

Kilkadziesiąt lat temu mężczyzna nie mógł mieć pewności, czy jest biologicznym ojcem dziecka. Można było tylko szukać fizycznego podobieństwa.

Dziś w prosty i szybki sposób przeprowadza się testy DNA, które mogą potwierdzić ojcostwo. DNA, czyli kwas dezoksyrybonukleinowy powstaje w czasie połączenia się materiału genetycznego ojca i matki. Ta substancja odpowiedzialna jest za kolor oczu, zdolności czy to, na jakie choroby będzie podatny człowiek. Badania nad DNA zrewolucjonizowały medycynę,

zwłaszcza pod względem ustalania pokrewieństwa.

Czy jestem ojcem? - Takie pytanie zadaje sobie coraz więcej mężczyzn - tłumaczy dr n. med. Jolanta Powierska-Czarny, kierownik Instytutu Genetyki Sądowej w Bydgoszczy. Zgadza się z tym dr n. med. Jakub Czarny, ekspert genetyki sądowej Instytutu. - Na szczęście dzięki testom DNA można na nie uzyskać pewną odpowiedź. Testy DNA opierają się na zaawansowanych metodach biologii molekularnej, umożliwiających analizy materiału genetycznego pobranego od wybranych osób. Polegają one na zbadaniu zapisu genetycznego kilkunastu markerów genetycznych, które spełniają podstawowe kryteria, jakimi są

wysoka unikalność i duża różnorodność (polimorfizm) - wyjaśnia dr Czarny.

Rutynowo materiałem do testów DNA jest wymaz z wewnętrznej strony policzka. Procedura pobrania jest całkowicie bezpieczna i bezbolesna. Wymaz można pobrać samodzielnie w domu, za pomocą zakupionego w IGS zestawu. W przypadku gdy pobranie wymazu jest niemożliwe, do badań wystarczą np. włosy z cebulkami, szczoteczka do zębów czy guma do żucia. - Co ciekawe, materiał porównawczy niekoniecznie musi być pobrany od ojca dziecka - dodaje dr n. med. Jolanta Powierska-Czarny. - Są przypadki, że jest to niemożliwe. Ojciec nie żyje lub przebywa na drugim końcu świata.

Wtedy pobieramy próbki od jego najbliższych krewnych. Jego rodziców, rodzeństwa, potomstwa. Nawet wtedy można określić czy dziecko jest pokrewionie z konkretną rodziną, ponieważ pewne fragmenty DNA są przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Poronienie jest zawsze traumą, przez którą wielu rodziców. Czasami ulgę sprawia świadomość, że można dziecku nadać imię, pochować je. IGS wykonuje też badania materiału po poronieniu i nadaje imię nienarodzonemu dziecku. Jest to ważne również w przypadku, gdy kobieta chce skorzystać z prawa do urlopu w utraconej ciąży (więcej na ten temat na pasku .red.).